ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

урят-Монголой ҮНЭН

С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 275 (1875)
НОЯБРИИН 22
ВТОРНИК
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Үйлэдбэриин зүблөөнэй үүргые дээшэлүүлхэ

арад КПСС-эй Центр. Комитедэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэриие бэелүү-...алистическэ промышленно-...шадань хүгжөөхэ ба техни-...нэ дэбжэлтэ туйлахын тү-...аар тэмсэжэ байна. Про-...а предприятинуудай хүдэл-... КПСС-эй XX съездын хүн-...дэлгэрһэн социалистическэ ...дэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаа-...зуураа, техническэ дэбжэл-...ар шухала хэмжээнүүдые ...э эхилээ.

... правительствын табиһан ...үндэтэй, харюусалгатай зо-...бэлүүлхын тулада ажахын ...лэгшэдэй, мүн партийна ...союзна организацинуудай ...ндэ эрид хубилалта хэгдэхэ. Хамагай түрүүндэ хүтэлбэ-...эн бологшо эдэ организа-...олониитэ хүдэлмэришэдэй ...идхэлэй хүдэлмэри үндэр ... табиха ба тэдэнэй твор-...бхи үүсхэлые зүбөөр хүтэл-...болоно. Энэ үедэ предприяти үйлэдбэриин зүблөөнүүдэй ...ээ хэзээнэйхиһээ ехээр дээ-...той. Тиимэһээ тус зүблөөн-...на, профсоюзна организа-...зүгһөө онсо анхарал хан-...а ушартай.

...риин зүблөөн хадаа хүдэл-... болон инженерно-техниче-...мэрилэгшэдые ажалай шэ-...тада зоригжуулдаг шухала ...дэй нэгэниинь мүн. Имаг-...үблөөн дээрэ предприяти ...дэлмэришэд үйлэдбэридөө ...тагдалнуудые, ажахые хү-...дэхи алдуу дутуунуудые ..., тэдэниие усадхаха хэм-...лна, мүн ажалайнгаа тү-... дүршэлые андалдан ...-ха юм. Хаана, ямар ...гда үйлэдбэриин зүб-... болзор соогоо, үндэр ... үнгэргэгдэдэг бэ, тэн-...ал хэрэгынь урагшатай ...аг, доторойнь арга болом-...үрэнээр ашаглагдажа, үй-... нэгэ жэгдээр ябуулагда-.... Жэшээ болгон паровозо-...заводой шэрэм шудхалгын ...жа үзэе. Тус цехын хүтэл-...эд, партийна, профсоюзна ...инууд коллективэйнгээ үй-... зүблөөндэ анхарал хан-...рэниие һайн бэлэдхэлтэй-...ргэдэг. Зүблөөн дээрэнь ...эл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ ...эгдэжэ, олон дутагдал эли-...эг, тиихэдэ ажалай түрүү-...дынгөө хүдэлмэриин дүй тухай хөөрэлдэдэг байна. ...нгөө зүблөөе һайнаар үн-... тэндэ хараалагдаһан хэм-...гые дүүргэхын түлөө орол-...рэһээ, шэрэм шудхагшад ...гоо мүрысөөнэй түрүү һуу-... ябана. Продукци үйлэдбэ-... һарынгаа даалгабариие ...онь урид дүүргэбэ.

..., республикымнай олонхи ...инуудта үйлэдбэриин зүб-...хала анхарал табигдана-...гаяа нютагай промышлен-...инистерствын предприяти-...йпромкомбинадуудта үй-... зүблөөн хүдэлмэришэдые ...хэ хүсэн боложо үшөө .... Олонхи аймпромкомби-...лбэрилэгшэд энэ хэрэгтэ ...арал хандуулдаггүй, ажа-...хы асуудалые гансаарха-...ахые оролдодог занша-...ээ орхиногүй. Тиимэл ...мон аймагуудай пром-...удай хүтэлбэрилэгшэд хү-дэлмэришэдэй оруулһан үнэтэ дурадхалые анхаралдаа абанагүй. Хэрбээ үйлэдбэриин зүблөөнэй саг соогоо һайнаар үнгэргэгдэдэг, тэндэ шухала асуудалнуудай ходо табигдадаг һаань, уралан нарижуулгын, техникые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха ба бусад асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байгаа бшуу.

Тэрэшэлэн республикымнай модо бэлэдхэлэй промышленностиин зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин зүблөөе үрэ багатай үлүү хүдэлмэри гэжэ тон буруу һанамжа баримталдаг. Сэлэнгын, Итанцын леспромхозуудай, Онохойн модоной комбинадай профсоюзна организациин хүдэлмэришэдэй комитедүүд үйлэдбэриин зүблөө һайнаар үнгэргэхые оролдодоггүй. Теэд дурсагдагша предприятинууд һүүлэй үедэ ехээр гээгдэжэ ябана. Гээгдэлһээ гараха ябадалда үйлэдбэриин зүблөөн ехэ удхашанартай. Манай газетын мүнөөдэрэй номерто Хандагайн леспромхозой модошодой хандалга толилогдобо. Леспромхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд тус хандалгые үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, хандагайнхидай үүсхэлые үргэнөөр дэмжэхэ уялгатай.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэри соо үйлэдбэриин зүблөөндэ хайша хэрэгээр хандаха ябадалые эрид шууд усадхаха эрилтэ хэгдэһэн байна. Ушар нимэһээ тэрэниие үнгэргэлгэдэ харюусалгатайгаар хандажа, зүбшэхэ зүйлдэнь гансахан хэгдэһэн хүдэлмэриин дүн ба саашанхи зорилгонууд гэһэн нэгэл янзын асуудал хододоо табихаяа болижо, холын хараанай асуудал табидаг болохо тон шухала. Олонхи ушарта үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ ехэнхидээ хүтэлбэрилэгшэд үгэ хэлээд лэ, зүбшэн хэлсэлгэдэ хүдэлмэришэд үсөөнөөр хабаадалсадаг. Энэ буруу. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэдэ хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулха, тэдэнэй үнэтэ дурадхалые дэмжэхэ хэрэгтэй.

Техническэ шэнэ дэбжэлтын асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада ажахын хүтэлбэрилэгшэд олониитэ хүдэлмэришэд, техникүүд болон инженернүүдтэй барисаатайгаар хүдэлмэрилхэ ёһотой. Тиимэһээ үйлэдбэриин зүблөөндэ саашанхи хүдэлмэриингөө түсэбэй проект ба бусад асуудал табижа байха эгээл шухала болоно.

Предприяти бүхэндэ үйлэдбэриин зүблөөе үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ байха ябадалда профсоюзна организаци ехэхэн үүргэ эзэлнэ гээшэ. ВЦСПС-эй байгша оной гурбадахи пленум предприятиингаа хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта үйлэдбэриин зүблөө цех, бригада, участок бүхэндэ үнгэргэжэ байхые профсоюзна организацинуудые уялгалаа һэн. Энэ эрилтые бэелүүлэн, профсоюзна организацинууд үйлэдбэриин зүблөөнэй зүбшэн хэлсэлгэдэ ажалай түрүү дүй дүршэл ба шэнэ технологи хэрэглэлгэ, ажалай эмхидхэлые һайжаруулга гэхэ мэтын шухала асуудал табиха уялгатай. Тус зүблөөн дээрэ баталан абтаһан шиидхэбэри ба хэмжээ ябуулгануудые заатагүй дүүргэхын тулада предприятиин хүтэлбэрилэгшэд, профсоюзна организаци оролдохо ёһотой. Предприятинуудай партийна организацинууд ажалые урагшатайгаар ябуулгын арга нүхэсэлэй нэгэн болохо үйлэдбэриин зүблөө һайнаар үнгэргэдэг болохо хэрэгтэ шанга хиналта табиха, ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ туһалха байна.



«Темп 2» гэжэ телевизорые Московско радиозавод энэ жэлэй сентябрьһаа эхилэн бүтээдэг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: телевизионно шэнэ приёмнигуудые хабсарха конвейер харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Бурят-Монголой модо бэлэдхэлэй промышленностиин предприятинуудай бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадта Хандагайн леспромхозой хүдэлмэришэдэй хандаһан хандалга

Хүндэтэ нүхэд!

Оронойманай ажалшад Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро коммунизм байгуулха замаар найдамтайгаар дабшажа ябана.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэбэ. Хүсэ ехэтэ электростанцинуудай, заводууд ба фабрикануудай, шахтанууд ба түмэр замуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй барилга үргэнөөр эрхилэгдэнэ. Тэрэшэлэн гэр байрын ба культурно-ажаһуудалай барилга үргэн далайсатай болонхой.

Промышленностиин бүхы һалбаринуудые, нэн түрүүндэ социалистическэ экономикын үндэһэ һуури бологшо хүндэ индустриие саашадань хүгжөөхэ асари ехэ программа «Промышленностиие саашадань хүгжөөхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха ба үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулха зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй түүхэтэ тогтоол соо хараалагданхай.

Модо бэлэдхэлгэ ба хюрөөдэгдэһэн материал гаргалгые дээшэлүүлгэһээ арадай ажахын олон һалбаринуудай хүгжэлтэ дулдыдадаг байна. Тиимэһээ модо бэлэдхэлэй промышленностиин хүдэлмэришэд урдаа табигдаһан зорилгонуудаа дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Шахтанууд ба рудникүүдтэ, заводууд ба фабрикануудта, түмэр замай транспортда, совхозуud болон колхозуудта барилгын модон шухала хэрэгтэйл.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөн эдэ үдэрнүүдтэ үргэн далайсатайгаар дэлгэрээ. Энэ мүрысөөндэ ой модоной промышленностиин предприятинуудай коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэрэ тоодо манай Хандагайн леспромхозойхид оронойнгоо түрүү предприятинуудай жэшээгээр тус мүрысөөндэ хабаадалсан, хүдэлмэридөө зарим тэды амжалта туйлажа байна. Ноябриин 15-най мэдээгээр модо шэрэхэ жэлэймнай түсэб 98 процент дүүргэгдээ. Энээниие нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, 13 мянган кубометр модон ехээр шэрэгдэбэ. Тиихэдэ хэрэгсэлэй модоной гараса 2,5 процентээр дээшэлээ. Энэ жэлдэ хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые комплекснoop дээшэлүүлхэ түсэб 117 процент, Н. А. Григорьевой хүтэлбэрилдэг цикличностиин графигаар хүдэлмэрилдэг мастерска участогта хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 6 кубометр хүрэтэр дээшэлээ. Үлэнтэ гэжэ газартахи 1-дэхи, 2-дохи мастерска участогуудай коллективүүд социалистическэ мүрысөөндэ һайн амжалта туйлаба. Тиихэдэ Мойгот, Абахан гэжэ участогуудайхид модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй.

Энэ жэлдэ модо бэлэдхэлгэ дээрэ техникэ хэрэглэлгэ нилээд һайжараа. Үнгэрһэн 10 һара соо автомашина бүхэнэй бүтээсэ 166 процент, тракторай — 106 процент, электростанциин — 114 процент дүүргэгдэһэн байна. Шофёрнууд Юрий Леонов, Чернин Шарапов, Георгий Максимов, трактористнууд Петр Андрёнов, Николай Кудрявцев, электрохюрөөшэн Сергей Бэц гэгшэд үдэр бүриингөө нормые 200 процент хүрэтэр дүүргэн, съездын урда тээхи мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Ажалай ба үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулһанай, шэнэ техникэ, түрүү технологи хэрэглэһэнэй, уралан нарижуулагшад ба ухаалан зохёогшодой творческо үүсхэлые дээшэлүүлһэнэй ашаар иимэ амжалта туйлагдаба. Мүнөө механизированнэ бүхы участогууд цикличностиин графигаар хүдэлмэрилнэ. Модо бэлэдхэлэй шэнэ участогуудые тусхай бригаданууд уридшалан бэлэдхэнэ. Ажал ехэтэй хүдэлмэриин нэгэн болохо модоной гэшүүһэ тайраха хүдэлмэри тусхай электрохюрөөгөөр хэгдэдэг болоо. Абтаһан эдэ хэмжээнүүд предприятиимнай хүдэлмэриин экономическа показательнуудые дээшэлүүлгэдэ ехээр нүлөөлһэн байна. Байгша оной 9 һара соо продукциин өөрын үнэ түсэбөөр хараалагдааһаа 4,5 процент ехээр химдаруулагдаа. Энэ үе соо түсэбһөө гадуур 640 мянган түхэриг арьбалагдаһан байна.

Гэбэшье, туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүйбди. Ажалай ба үйлэдбэриин эмхидхэлэй талаар хүдэлмэридэмнай ехэхэн дутагдалнууд бии. Модо бэлэдхэлгые дээшэлүүлгэдэ хэрэглэжэ болоомоор резервнүүдээ гүйсэд ашагланагүйбди.

Манай леспромхозой коллектив доторойнгоо арга боломжонуудые дахин тооложо үзөөд, КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Бурят-Монголой областной партийна конференциин нээгдэхэ үдэр — декабриин 26 болотор жэлэй түсэбһөө гадуур 38 мянган кубометр модо шэрэхэ гэһэн түрүүшынгээ уялгые сүм дүүргээд, жэлэй эсэс болотор үшөө 45 мянган кубометр модо шэрэхэ гэжэ шиидэбэ. Продукциин өөрын үные саашадань химдаруулхын түлөө тэмсэн, жэлэй эсэс болотор 800 мянган түхэриг арьбалха, хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые жэл соо 500 кубометртэ хүргэхэ байнабди. Үйлэдбэриингөө гол хүдэлмэридэ бүхы хүдэлмэришэдэйнгөө 75 процентыень табиха, хэрэгсэлэй модоной гарасые мүнөө туйлагдаад байһанайхиһаа 5 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагдаба. Предприятиингаа хүдэлмэриие нэгэ жэгдээр ябуулхын тулада гурбан недели соо шэрэхэдэ гүйсэд хүрэхэ модо харгын хажууда бэлэдхэхэ байнабди.

Механизмые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ зорилгоор автомобиль бүхэнэй бүтээсые жэл соо 9 мянган кубометртэ, тракторай — 8 мянган, электростанциин — 21 мянган кубометртэ хүргэхөөр хараалагдаа. Социалистическэ мүрысөөнэй эршые һуладхангүйгөөр ерэхэ жэлэй түрүүшын квартал соо модо шэрэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо оронойнгоо шэнэ барилгануудта үгэхэ байнабди.

Жэлэйнтээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхыень, КПСС-эй XX съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень республикынгаа модо бэлэдхэлэй промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадые уряалнабди.

Леспромхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай даалгабаряар:

С. Солкин — леспромхозой директор; **В. Чепнов** —леспромхозой главна инженер; **А. Григорьев**—парторганизациин секретарь; **В. Болдырев** — профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ; **Н. Баяк**—модо бэлэдхэлэй Наран гэжэ пунктын начальник; **Г. Максимов** — шофёр; **П. Андрёнов** — тракторист; **Д. Гончаров** — электромеханик; **Н. Григорьев** — участогай мастер; **В. Стойко** — электромоторист; **В. Пак** — лесопунктын ахалагша механик; **П. Жамбалов** — Хандагай пунктын начальник; **М. Кубальский** — лесопунктын технорук; **М. Кучумов**—шофёр; **К. Гуманков**—участогай мастер; **В. Калмыков**—модо буулгагша; **М. Кравченко** — гаражые даагша; **С. Пантюхин** — гэшүүһэ отолдог электрохюрөөгэй моторист; **В. Дунаев** — леспромхозой главна механик.

Артиллериин үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани

Бүгэдэарадай һайндэр — артиллериин үдэртэ зорюулжа, Москва городой партийна, советскэ, нийтын организацинуудтай хамта хэһэн СССР Союзай Оборонын Министерствын баярай заседани Советскэ Армиин Центральна театр соо ноябриин 19-дэ болобо. Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой маршалнууд, генералнууд, адмиралнууд болон офицернүүд, артиллерийскэ промышленностиин түлөөлэгшэд, столицын предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд харалгын залда суглараа.

Артиллериин маршал С. С. Варенцов баярай заседани нээгээ. Тэрэ эхилэлгын үгэ соогоо манай Эсэгэ ороной артиллериин хүгжэлтын түүхэ тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ артиллеристнүүдэй харуулһан баатаршалга тухай, дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ артиллерийскэ подразделениинүүдтэхи сэрэгшэдэй оролдосотойгоор һуралсаһан тухай тобшоор хэлээ.

Советскэ артиллеристнүүдтэ хандажа иимэ хүнүүд амаршалгын үгэ хэлэбэ: Москвагай ажалшадай үмэнэһөө — КПСС-эй МГК-гэй секретарь Е. И. Афанасенко, комсомолецууд болон залуушуулай үмэнэһөө ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь А. А. Рапохин, артиллерийскэ промышленностиин хүдэлмэришэд, албахаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэһөө конструктор К. Н. Богданов үгэ хэлээ.

Баярай заседаниин һүүлээр зүжэг харуулагдаа.

☆ ☆ ☆

Артиллериин үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседанинууд Ленинградта, Киевтэ, Минскдэ, Ригадэ, мүн бусадшье городуудта болоһон байна.

(ТАСС).

КПСС-эй ОБКОМДО

Бурят-Монголой АССР-эй бүхы модошодто Хандагайн леспромхозой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай хандаһан хандалга тухай

...й XX съездые, партиин ... XIX конференциие нэрэ-...эйгөөр угтахын түлөө со-...ескэ мүрысөө үргэнөөр ...ые уряалжа, Бурят-Мон-...СР-эй бүхы модошодто ... леспромхозой коллекти-...һан хандалгые КПСС-эй ...шааба.

...кын модо бэлэдхэлэй ...нуудай хүдэлмэришэдэй, ...-техническэ хүдэлмэри-... ба албахаагшадай суглаа-... Хандагайн леспромхозой ... хандалгые зүбшэн хэл-...ээр эмхидхэхыень КПСС-...н, Хориин, Прибайкальска, Баргажанай, Иволгын, Хэжэнгын айкомуудые, мүн леспромхозуудай директорнүүдые болон парторганизацинуудай секретарьнуудые КПСС-эй обком уялгалба. Леспромхоз бүхэнэй, модо бэлэдхэлэй пункт, мастерска участок бүхэнэй коллектив модо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ талаар арга боломжоёо хаража үзөөд, Хандагайн леспромхозойхидой жэшээгээр КПСС-эй XX съездые, партиин областной XIX конференциие ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Делиин үзэсхэлэн һайхан юумэнүүдтэй танилсана

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев Махатм Ганди Радж Гхат гэгшын бэеые Делидэ Джамна мүрэнэй эрье дээрэ шатааһан газарта ноябриин 19-дэ хүрэһэн байна. Н. А. Булганин болон Н. С. Хрущевой нээмэл машинада һуугаад, замдаа ябахадань олон хүн зон тэдэниие үнэн зүрхэнһөө амаршалһан байна. Гандиин дурасхаалда зорюулагдан шулуу дэбдиһэн харгынуудтай, таримал сэсэгүүдтэй ба фонтануудтай талмай Джамна мүрэнэй эрье дээрэ түхеэрэгдэнхэй юм. Айлшадай эндэ ерэхэдэнь, Делиин олон түмэн хүн зон хүлеэжэ байгаа. Амаршалгын үгэнүүдые хашхаралдаан, альга ташалган болоо.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев роза болон маргаритка гэжэ ургамал сэсэгүүдээр хэгдэһэн венок Гандиин бэеые шатааһан газарта табяатай плита дээрэ ёһолон табиһан байна.

Правительствын түлөөлэгшэ — промышленностиин министр Н. Канунго, Индиһээ СССР-тэ байдаг посол К. П. Ш. Менон, СССР-һээ Индидэ байдаг посол М. А. Меньшиков айлшадтай хамта ябалсаа. Удаань Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Индиин столицые хаража эхилээ. Н. А. Булганин Н. С. Хрущев хоёрой һуужа ябаһан нээмэл машина, тэдэнтэй ябалсаһан хүнүүдэй һуужа ябаһан машинанууд Гандиин бэеые шатааһан газарһаа эхилэн хуушанай Делиин үйлсэнүүдээр ябажа гараһан байгаа. Тэрэ багайнь кварталнуудай хүн зон гэрэй оройнууд дээрэ, сонхонуудта, балконууд дээрэ, үйлсэнүүд болон тротуарнууд дээрэ олоороо сугларжа, Н. А. Булганин болон Н. С. Хрущевые һайндэрэй ёһоор, хани халуунаар угтаа. Хуушанай Делиин үйлсэнүүд СССР-эй болон Индиин гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн байгаа. Үйлсэнүүдые хүндэлэн татаатай улаан бүдүүд дээрэ «Бидэнэр эб найрамдал хүсэнэбди!», «Панча Шила» мандаха болтогой!» гэһэн уряанууд, арадуудай амгаланаар ажабайха табан ёһо гурим бэшээтэй байгаа. Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев агууехэ моголнуудай империин байхада Индийскэ искусствын хүгжэлтын алдарта үенүүдэй нэгэнэй гайхамшагта архитектурна памятник бологшо Улаан фортые хараһан байна. Улаан фортын хэрэмэй хана дээрэ 1947 оной августын 15-да индийскэ гүрэнэй бэеэ даанхай болоһоной тугые Джавахарлал Неру үргэһэн байха юм. Тэрэ үеһөө хойшо, бэеэ даанхай байдал соносхогдоһон үдэртэ жэл бүри Улаан фортын дэргэдэ арад зоной митинг боложо, премьер-министр Неру хэрэмэй хана дээрэһээ үгэ хэлэдэг юм. Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Улаан фортын памятнигуудые хараһанайнгаа һүүлээр, тэрэ шадар байдаг Джама Масджид гэжэ Индидэхи эгээн томо сүмэдэ орожо хараа. Энэ сүмэ дотор 100 мянга шахуу хүн багтадаг юм. Тус сүмэ Улаан форт шэнги XVII зуун жэлэй үедэ Шах Джаханай император байхада баригдаһан байгаа. Сүмэ шадарай үйлсэнүүдтэ багсаахада 50 мянга шахуу хүн сугларaад, Н. А. Булганиниие ба Н. С. Хрущевые хүлеэжэ байгаа. Сүмын асари ехэ байшангай улаан шулуун ба сагаан мрамор үндэр гэшхүүрээр айлшадай өөдөө гарахадань сугларагшад тэдэниие хани ёһоор амаршалаа. Сүмые даагша Сайд Абдул Хамид Н. А. Булганин болон Н. С. Хрущевые сүмынгөө гол үүдэндэ угтаад, сүмэ доторой гоё һайхан юумэнүүдые айлшадта харуулһан байна.

Удаань Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Делиин тэг дунда байдаг Джантар Мантар гэжэ хуушанай обсерваториие хараа. XVIII зуун жэлдэ Джайпурский Радж — астрономическа эрдэм наукые аршалагша энэ обсерваториие барюулһан байгаа. Одо мүшэдэй ябасые тодорхойлхын ба шэнжэлхын тулада хирписээр хэгдэһэн томо түхеэрэлгэнүүд тэндэ мүнөөшье хүрэтэр үлэһэн байна.

Эсэстэнь XII зуун жэлэй үеын индийскэ архитектурын гайхамшагта памятник бологшо 80 метр үндэртэй Минарет Кутые хараа. Энэ памятник Дели шадар байдаг юм. Тэрэ багтань байдаг Мераули гэжэ тосхоной бүхы хүн зон бүлэнэртэеэ хамта тугуудые баряад Минаредэй хашаа шадарай харгы дээрэ гаража, айлшадые амаршалаа.

Президентскэ ордондо бусаха замдань Н. А. Булганин, Н. С. Хрущевые индийскэ столицын хүн зон хаа-хаанагүй баяртайгаар, үнэн зүрхэнһөө амаршалһан байна. Индиин арадуудай хэлэнүүд дээрэ советскэ айлшадые амаршалһан үгэнүүд олон үйлсэнүүдтэ бэшээтэй байгаа.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хөөрэлдөө һонирхолтойгоор үнгэргэхын түлөө

Колхозой племенной фермын һаалишадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха гэжэ партийна организаци намда даалгаһан байгаа. Агитационно хүдэлмэридөө ямар арга дүршэл хэрэглэдэг тухайгаа мүнөө тобшохоноор хөөрэхэ хүсэлэнтэйб.

Зарим агитаторнууд хүн зоной дунда хөөрэлдөө үнгэргэбэл хэрэгнай дүүрээ гэжэ тоолодог. Тиимэ агитатор хөөрэлдөөнэйгөө ямар нүлөөтэй байһанийе һонирходоггүй. Тэрэ тон буруу. Агитатор өөрынгөө хүдэлмэридэ олон янзын аргануудые хэрэглэхэ зуураа, хөөрэлдөөмни ямар нүлөөтэй, хэр зэргэ туһатай байнаб гэжэ һонирхохо ёһотой.

Би малшадай дунда ехэнхидээ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэгби. Хөөрэлдөөгөө һаалишадай хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор үнгэргэхые хүсэдэгби. Жэшээнь, мүнөө үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ зорилго малшадай үмэнэ табигданхай. Тиимэһээ «Малай үбэлжэлгые хайшан гэжэ һайнаар үнгэргэхэб» гэһэн хөөрэлдөө һаалишадтай үнгэргэхөөр түсэб соогоо хараалаанхайб. Мүн тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ тухай лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэхэ юм. Ажахын темэнүүдһээ гадна, парти, правительствын тогтоолнууд тушаа, уласхоорондын байдал тухай, мүн бусадшье темэнүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэгдэнэ.

Фермэ дээрээ харуулан ойлгуулха агитаци һайжаруулхые оролдодогби. Эндэхи улаан булан соо мүнөө лозунг, плакат, портредүүд ба ажалай дүн харуулһан элдэб диаграмманууд олоор хэгдэнхэй.

Арбан хоног бүхэндэ «дайшалхы хуудаһан» гаргагдана. Энэ хадаа минии хүдэлмэридэ ехээр туһалдаг. Ушар юуб гэхэдэ, манай фермэ дээрэ дутуу дунда зүйлнүүд үшөөл олон. Би гансахан хөөрэлдөө хээд байдаг бэшэ, харин тэндэхи дутуу дундыень зайсуулалсаха хүдэлмэри ябуулалсанаб. Жэшээнь, залуу тугалшан Тоня Будаева түрүүшээр ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг байгаа. Хэлэхэдэшье балай хубилдаггүй һэн. Тиихэдэнь, тэрэниие «дайшалхы хуудаһанай» нэгэ номерто шангаар шүүмжэлээ һэмди. Һүүлээрнь нүхэр Будаевагай хүдэлмэри тухай тусхай хөөрэлдөө үнгэргэжэ, ажалаа һайжаруулха хэрэгтэнь туһалһан байнабди.

Манай фермэ дээрэ 10 хоног бүри нэгэ дахин һаалишадай суглаан болодог. Тэрэ сутлаан дээрэ һаалишадай социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдадаг юм. Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябагшад Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэдэг. Муугаар ажалладаг хүнүүдые суглаан дээрэ шүүмжэлжэ, дутуу дундыень заажа үгэдэгбди.

Би агитаторай хүндэтэ уялга дүүргэдэг туладаа һаалишадай байра байдал тушаа, тэдэнэй культурна эрилтэнүүдые дүүрэн хангаха тушаа асуудалнуудаар саг үргэлжэ һонирходогби. Ямар нэгэн һаалишанай, малшанай табиһан асуудал тушаа тэрэ дары колхозой правлени болон партийна организацида мэдүүлжэ, хэмжээ абхуулдаг байнаб. Агитаторай иимэ анхаралтай байхада малшад һанажа, шэбшэжэ ябаһан юумэеэ бултыень хөөрэдэг, дутагдалнуудаа хамтаараа усадхаха тухай һанамжаяа хэлэдэг юм.

Малшадай культурна эрилтэ жэл ерэхэ бүри дээшэлнэ. Тэдэнэр түрүү, шэнэ юумые хараха үзэхые хүсэдэг. Илангаяа хүдөө ажахын наукануудай туйлаһан амжалтануудые хараха ехэ дуратай байдаг. Тиимэ тула тэдэнэр колхозойнгоо клубта ошожо, хамтаараа кино харадаг, ном брошюрануудые уншадаг, һүүлээрнь тэдээн тухайгаа хөөрэлдэдэг, хэлсэдэг юм.

Агитационно хүдэлмэридөө олон янзын арганаудые хэрэглэжэ, малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһанаймнай ашаар тэдэнэй ажалай болон политическэ эдэбхинь һураггүй дээшэлһэн байна. Фермын 7 һаалишан һү һаалгаар мүнөө жэл нилээд амжалта туйлаа. Тэдэнэр хараалһан түсэбэй ёһоор мүнөө жэл үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 2700 литр һү һаахын оронд 2930 литр һү һааһан байха юм. Зарим һаалишад бүришье ехэ һү һааба. Жэшээнь, Сиван Будаева харууһалжа байһан 8 үнеэн бүриһөө 4063 литр һү һааһан байна. Тиихэдэ, һаалишан Вера Аюшеева үнеэн бүриһөө 3900 литр һү һаагаа.

Манай малшад партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын түлөө тэмсэнэ.

Колхозой партийна организаци намайе агитатораар табижа, намда ехэхэн этигэл найдабари үзүүлһэн байна. Тиимэһээ малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэриие һайнаар ябуулха гэжэ оролдоноб.

Д. Данжаев, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитатор.

Профсоюзна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй һуралсал

Профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Соведэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн профсоюзна кабинедтэ (даагшань нүхэр Гаськов) суббото бүхэндэ ажалай хуули журам шудалха занятинууд болоно. Тэндэ профсоюзуудай областной, заводской болон фабричнa комитедэй түрүүлэгшэнэр хабаадалсана.

Лекцинүүдые шадабари ехэтэй лекторнууд уншана. Лекциин темэнүүдээр үнгэргэгдэһэн семинарска занятинууд дээрэ һурагшад элдэб асуудал һурадаг, үгэ хэлэдэг байна. Семинарска занятинуудай хүдэлмэридэ нүхэд Леденев, Хамаганова, Вересева, Таловирко, Паньков болон бусад эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. Энэ һуралсал шагнагшадта ехэхэн туһа хүргэдэг, профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдые ажалай хуули журамтай гүнзэгыгөөр танилсуулдаг байна.

В. Афанасьев.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

Түрүү гахайшан



Минии тэжээһэн «Васька» 432 килограмм шэгнүүртэй юм. Тоолоод үзэгтыл даа... Хэрбээ нэгэ килограммынь 15—20 түхэригөөр худалдабал хэды болоноб?—гээд Надежда Белозерова омогтойгоор асуугаа һэн.

Надежда Белозерова Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо гахайшанаар ажаллана. Ажахын үнгэрһэн жэлдэ гахай бүриһөө 16 поршоонхо абаха түсэбтэй аад, 18 поршоонхо абажа, хүдөө ажахын республиканска выставкэдэ хабаадалсаба.

«Коммунизм» колхозой гахайшад ажахын үнгэрһэн жэлдэ гахай үсхэбэрилгөөр яһала һайн амжалта туйлаа. Колхоз гахай үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна. Гүрэндэ 200 центнер гахайн мяха тушаагаа. Мүн 30 гаран гахай худалдаһан байха юм.

Колхоз ажахын үнгэрһэн жэлдэ гахай үсхэбэрилгэһөө 230 мянган түхэригэй олзо доход абаха түсэбтэй байһан аад, 247 мянган түхэриг абаба.

Мүнөө колхозой фермэ дээрэ 260 толгой гахай бии.

Колхозой гахайшад үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэһэн байна.

Текстынь **И. Борисовай,** фотонь **А. Мантаевай.**

Бүри ехэ амжалта туйлана

Улан-Удэ городһоо шэлэй завод ошохо замда Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин томо томо шулуун байшангууд харагдадаг. Үндэр үндэр хоолойнуудтай эдэ байшангууд соо орожо, олон тоото хүсэтэ станогуудай нэгэ жэгдээр хүдэлжэ байхые харахада, эрхим түхеэрэлгэтэй мүнөө үеын заводые һануулдаг.

Энэ артелиин эбтэй эетэй коллектив үсөөхэн хүнһөө бүридэбэшье, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Жэшээнь, тус артель табадахи табанжэлэйнгээ түсэб хахад жэлэй урда тээ дүүргээ һэн. Жэлэйнгээ даалгабариие октябриин 20-до дүүргээ. Артелиин коллектив үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ хоёр миллион шахуу түхэригэй продукци үлүү ехээр үйлэдбэрилжэ, республикын худалдаа наймаанай предприятинуудта тушааһан байна.

Ажалайнгаа даалгабариие хүдэлмэришэн бүхэнэй үдэр бүри дүүргэдэг, мэргэжэлээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг болоһоной, шэнэ түхеэрэлгэнүүдэй үйлэдбэридэ хэрэглэгдэһэнэй ашаар артелиин коллектив иимэ амжалта туйлана. Агуу ехэ Октябриин 38 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан эндэхи 80 хүдэлмэришэд баясхаланда хүртэһэн юм.

Шаажан гүйлгэдэг цех (даагшань нүхэр И. П. Попов) октябриингаа даалгабариие 125 процент дүүргээд, артелиингээ дамжуулгын вымпелдэ хүртөө һэн.

Артелиин эрхим слесарь нүхэр Крюков Бурпромсоведэй, партиин горкомой ба горгүйсэдкомой хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагданхай. Токарь Шлях, слесарь Суворов, шаажан гүйлгэгшэ Васильченко, мүн бусадшье олон хүдэлмэришэд Бурпромсоведэй хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа.

Партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ артелиин хүдэлмэришэд үдэр ерэхэ бүри шэнэ шэнэ амжалта туйлана. Ажалай бүтээсэ эндэ саг үргэлжэ дээшэлнэ. Тэрээнэй ашаар һүүлэй үедэ олохон хүдэлмэришэд халаанайнгаа даалгабариие 150—200 процент дүүргэдэг болоо. Олон хүдэлмэришэд табадахи табанжэлэйнгээ даалгабариие үлүүлэн дүүргээд, мүнөө 1956 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбые дүүргэжэ байна.

И. Петров.

Модошодой эршэтэ ажал

Зүүн-Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын коллектив Хориин леспромхозой модошодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Мүнөө эдэнэр хүдэлмэриингөө темпые һуладхангүй, ноябрь һарынгаа түсэбые баһал болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө оролдон, улам эршэтэйгээр ажаллана.

Модошод КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, жэлэйнгээ түсэбые декабрь һарада дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 3000 кубометр модо шэрэхэ уялга абанхай. Эдэнэр энэ уялгаяа дүүргэжэ байха зуураа, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлнэ. Жэшээлхэдэ, тракторист Нарукоев, электрохюрөөшэд Вечерко, Филатов гэгшэд халаанайнгаа нормые нэгэ хахад, хоёр дахин дүүргэнэ.

Ц. Дандаров.



Улан-Удын Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн С. П. Полынцев партиин XX съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, даалгабаряа үдэр бүри 180—200 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. П. Полынцев ажаллажа байна. **С. Доржиевай** фото.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

Муугаар хүдэлмэрил[...] магазинууд

Хориин аймпотребсоюзай [...]
сельпогой зарим магазинууд [...]
гаар хүдэлмэрилнэ. Илангаяа [...]
дэ нютагта байдаг 2-дохи,
7-дохи дежурна магазинууд [...]
дан абагшадай эрилтые хар[...]
гүй. Магазинуудта ажалай [...]
далдаа наймаанай гурим [...]
нагүй, хүдэлмэрилхэ сагтаа [...]
хаалтатай байдаг.

Жэшээнь, 2-дохи магазин [...]
7 часта хаагдаха ёһотой аад [...]
багта ошоходо хаагдашаһан [...]
даг. «Магазин юундэ иимэ эр[...]
лашана гээшэб» гээд тус ма[...]
наймаалагша Б. Цыремаевһаа [...]
хада, палаахаяа угаажа бай[...]
али ондоо нэгэ аргагүй [...]
хаажархиһан хэбэртэйгээр [...]
садаг. Һүүлэй үедэ 7-дохи [...]
магазин хододоо хаалтатай [...]
болошоо.

Мүн дээрэ дурсагдаһан [...]
нуудай наймаалагшад пайш[...]
гэжэ ерэһэн һайн эд бараа [...]
гуудай мэдээгүй байтар онд[...]
шэнь худалдажархина. Даб[...]
росин гэхэ мэтын шухала [...]
зүйлнүүдые жэжэ бужа гээ[...]
сээжэ асарнагүй. Тиимэ[...]
зүйлнүүд магазинуудта ходо[...]
дана.

Л. Бу[...]

Гаршагуудые ород, б[...] хэлэн дээрэ бэшэ[...]

Закаменай аймагай центр[...]
рим эмхи зургаануудые, ж[...]
дэ, финансын таһаг, гүрэнэ[...]
аймагай гэгээрэлэй таһаг, [...]
холбооной конторо, больни[...]
мэтые зааһан гаршагууд бу[...]
хэлэн дээрэ бэшээтэй байд[...]

Тиимэһээ эрдэм [...]
ород хэлэ мууса мэдэхэ хү[...]
дөө нютагуудһаа ерэхэдэ [...]
хи зургаануудые оложо ядаж[...]

Эндэхи эмхи зургаануудай [...]
гуудые ород бурят хоёр хэл[...]
бэшэбэл һайн байгаа гэжэ [...]
на.

Б. Ш[...]

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮН[...] БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭ[...]

Дутагдалнуудтай „Ү[...]

Республикын номой хэбл[...]
монгол хэлэн дээрэ зарим [...]
дутагдалнуудтайгаар хэбл[...]
программын ёһоор хожом [...]
зарим үзэгүүд «Үзэглэл» со[...]
бэшэгдэнхэй гэжэ манай га[...]
тябриин 8-най номерто дээр[...]
даһан гаршагтайгаар толи[...]
бэшэг соо хэлэгдэһэн юм.

Манай газетын [...]
БМАССР-эй Гэгээрэлэй мини[...]
вын мэдээсэһэнэй ёһоор, [...]
соо заагдаһан баримтануу[...]
зүб байба. Гэгээрэлэй минис[...]
вын һуралсалай-методическа [...]
«Үзэглэлэй» автор М. Н. И[...]
вэй дахин заһаһан номые [...]
хэлсээд, энэ номые дахин [...]
шалгаһанай удаа 1956 ондо [...]
хэблэхыень автортань, му[...]
хэблэлдэ дурадхаһан байна[...]

Түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай

Гахай хайшан гэжэ олоор шаханабибди

Партиин ЦК-гэй январска Пленум хадаа мяха абалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ нилээд ехэ анхарал хандуулһан байна. Хамагай түрүүндэ, гахай үсхэбэрилгые хүгжөөжэ, гахайнуудые олоор шахадаг болохо гэжэ Пленумэй шиидхэбэри соо заагдана. Манай колхоз 1954 онһоо хойшо гахай олоор шахадаг болоо. 1954 ондо колхознай 145 гахай тус бүридэнь 110 килограмм шэгнүүртэй болоторынь шахажа, гүрэндэ тушаагаа һэн. Тиигэжэ гахай үсхэбэрилгэһөө хамта 254.000 түхэригэй олзо оруулагдаһан байгаа. Гахай олоор шахахада олзо доход ехэтэй байдагыень ойлгоходоо манай колхоз энэ жэлдэ 224 гахай шахаһан байна. Һайнаар шахажа таргалуулһанай ашаар гахай бүхэниие дунда зэргээр 130 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй болгообди. 176 эгээ эрхим гахай гүрэндэ тушаагдаа. Үлөөшэ 48 гахай худалдаа наймаанай кооперацида худалдагдаа, доторой элдэб хэрэгсэлдэ гаргашалагдаа. Мүнөө үшөө 60 гахай шахагдажа байна. Тэдэнэр бултадаа томонууд, 200-һаа 350 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй юм. Зарим заһамал гахайнууд 480 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй.

Тэрэнһээ гадна колхознай республикын бусад колхозуудта худалдахын тула жэл бүри племенной поршоонхонуудые томо болгодог юм. Тиигэжэ энэ жэлдэ хамта 50 племенной поршоонхо, тэрэ тоодо элитнэ—22, нэгэдэхи классай—20 поршоонхо бусад колхозуудта худалдагдаа.

Бидэнэр шахахын тула бэе һайнтай, эдихэдээ бэрхэ поршоонхонуудые шэлэдэгбди. Хоёр үүлтэрэй хоорондоһоо гараһан поршоонхо эли бодо түргэнөөр томо болодог, һайнаар таргалдаг юм. Тиимэ хадань бидэнэр томо сагаан үүлтэрэй гахайнуудта хойто зүгэй үүлтэрэй асарагдамал азарга гахай табидаг байнабди.

Шахагдахаар һайн гахай болгохын тулада поршоонхонуудые багаһаань хойшо зүбөөр ба һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха шухала. Гахайн түрэһэнэй һүүлээр 5—7 хоноод байхадань, поршоонхонуудыень эдеэлүүлжэ һургахада һайн. Бидэнэр түрүүшээр зулга поршоонходо сүүдхэ соо 50 грамм һү уулгажа байгаад, дадхаан нэмээ нэмээһээр хахад һаратай болоходонь 200 грамм уулгадаг болодогбди. Зулга бага поршоонхонуудта минеральна тэжээл, витамин хүсэд хүрэхөөр эдюулжэ байха хэрэгтэй. Тиимэһээ бидэнэр поршоонхонуудай гараад, 3—4 хоноод байхадань улаан шабар, модоной хөө, яһанай гурил гэхэ мэтые эдюулэлсэжэ захалдагбди. Манай поршоонхонууд һара хахадтай болоходоо бүхы тэжээл эдижэ һураһан байдаг. Гахайшаднай поршоонхонуудаа хоёр һаратай болоходонь эхэһээнь һалгаадаг. Эхэһээ һалгаагдаха үедөө поршоонхо 12-һоо 18 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй болоһон байдаг.

Гахайнуудые зунай сагта таргалуулхада дээрэ юм. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй бэлшээри дээрэ эдеэлдэг тула концентрированнэ тэжээлдэ нилээд арьбан байдаг. Тиимэһээ бидэнэр түрүүн гахайнуудаа январь — февраль һарада түрүүлдэг байнабди. Хоёр һаратай болоходоо поршоонхонууд тусхай харууһа, эдеэлүүлгэдэ табигдадаг байна. Тиигээд поршоонхонууд 6—7 һаратай болоходоо шахалганда табигдадаг. Гахайнууд гол түлэб хоёр һара соо шахагдаад, гүрэндэ тушаагдана, худалдагдана.

Манай колхоздо гахай шахаха талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй гахайшад бии. Жэшээлхэдэ, Федосья Ивановна Федотова нёдондо 42 гахай шахажа, тус бүриень 120 килограмм шэгнүүртэй болоторынь таргалуулһан байна. Тэрэнэй шахаһан гахай бүхэниие гүрэндэ тушаахада гү, али худалдахада дунда зэргээр 1029 түхэригтэ боложо, 42 гахайһаань 43 мянга гаран түхэриг олзо оруулагдаа. Энэ жэлдэ Федосья Ивановна 55 гахай туд бүриень 136 килограмм шэгнүүртэй болоторынь шахаба. Тэрэнэй шахаһан гахайнуудһаа 61 мянган түхэригэй олзо ороо.

Гахайнуудые шахахадаа тэдэниие нэгэ сагта эдеэлүүлжэ, бэлшээжэ, уһалжа байха хэрэгтэй. Нүхэр Федотова хүдэлмэриингөө үдэрэй гуримые наринаар сахидаг, гахайнуудайнгаа тэжээлые саг үргэлжэ һэлгэжэ, али гахайн ямар тэжээлдэ үлэмжэ дуратайень, эдеэндэ ямар байһыень ходо харалсажа байдаг. Федосья Ивановна шахамал гахайнуудайнгаа байрые хододоо хуурайгаар, сэбэрээр байлгахын түлөө оролдодог юм. Арба гаран жэлдэ гахайшанаар хүдэлмэрилжэ байхадаа өөрынгөө баян дүй дүршэлдэ олон хүниие һургаа.

Манда мүн гахайһаа олон поршоонхо абадаг дүршэл ехэтэй гахайшад бии. Жэшээлхэдэ, гахайшан Надежда Белозерова ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ даажа байһан гахай бүриһөө 16 поршоонхо абажа, түлжүүлхэ байһан һаа, 18-ые абаад, томо болгожо байна. Нүхэр Белозерова гахайнуудые ороондо бэлэдхэхэ, түрэхэ гахайнуудые зүбөөр ба һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулдаг.

Ороондо орохоһоонь һара урдуур эхэ гахайнуудые тэрэ һайнаар эдеэлүүлжэ захалдаг байна. Тиигэжэ гахай бүхэниинь ороондо орохо үедөө дунда, дундаһаа дээшэ шадалтай болоод байдаг. Эхэ гахайнуудаа ороондо һайнаар бэлэдхэһэнэй ашаар нүхэр Белозерова олон поршоонхо абадаг байна. Надежда Платоновна гахайнуудаа түрэхэһөөнь 10—15 үдэр урид амяараа таһалга соо оруулдаг. Тэрэ таһалгыень уридшалан угаадаг, дезинфекцилдэг байна. Түрэхэ дүтэлһэн гахайе тэрэ хододоо нарилжа, һүрэг соо оруулдаггүй, газааг уур холуур ябуулдаггүй юм. Һүүлшын хоёр үдэр соо байраһаань оройдоошье гаргадаггүй. Гахайнгаа поршоонхолхо үедэ һүниндөө һахижа хонодог. Гахайн түрэхэдэ гараһан поршоонхо бүхэнииень аршажа сэбэрлээд, сэбэр дэбисхэртэй хайрсагууд соо хэжэ байдаг. Удаань поршоонхонуудыень хүхүүлдэг байна. Тиигээд гахай поршоонхонуудаа ямараар хүхүүлнэ ааб гэжэ хаража байдаг заншалтай. Юуб гэхэдэ, зарим гахайнууд сухалтай тэршээ байжа, поршоонхонуудаа алажархижа, гэмтээжэ болодог. Тиимэ гахайн поршоонхонуудые Надежда Платоновна түрүүшын арбаад үдэр соо эхэһээнь аминдань, хайрсагууд соо байлгадаг юм. Зүгөөр, час болгоод лэ эхэдэнь табижа, һахижа байжа хүхүүлдэг. Өөдэгүй багахан поршоонхонуудые эхынь урда хүхэнүүдтэ табидаг зантай. Юуб гэхэдэ, гахайн урда хүхэнүүд һүтэй байдаг бшуу. Бүри өөдэгүй муу поршоонхонуудта түрүүшээр хүхыень олгуулхада һайн гэжэ нүхэр Белозерова хөөрэдэг. Хүхэнэйнгөө тооһоо олон поршоонхонуудые гахайн гаргахада Надежда Платоновна поршоонхонуудыень ехэ багаарынь илгадаг. Тиигээд муухан поршоонхонуудыень түрүүн хүхүүлээд, һүүлээрынь һайнуудыень табидаг байна. Зарим гахай түрэһэн түрүүшынгээ үдэрнүүдтэ һү багатай байдаг. Тиихэдэнь нүхэр Белозерова гахайн хүхэнүүдые эльбэжэ нидхэрдэг байна. Тиихэдэ гахайн хүхэн һү орохоор һайн байдаг юм.

Манай гахайшад поршоонхонуудые багаһаань хойшо элдэб тэжээл эдюулжэ һургадаг байна. Гараһаар хэды хоноһон поршоонхонуудта минеральна тэжээлһээ гадна, хуураһан ороохо, һүндэ шэниисын гурил шэнгэхэнээр худхаһан бурдууг уулгажа захалдаг юм. Гахайшаднай гахайнгаа байрые хододоо сэбэрээр байлгажа, сэбэр агаар оруулжа байдаг. Поршоонхонууд гараһаар гурба хоноходоороо сэбэр агаарта гаргагдажа захална.

Гахайшадай эрхимээр ажаллаһанай ашаар энэ жэлдэ фермынгээ 60 эхэ гахай бүхэнһөө дунда зэргээр 13 поршоонхо абажа түлжүүлээбди. Гахай шахаха түсэб дүүргэгдээ. Мүнөө фермэдэмнай хамта 460 гаран гахай бии.

Манай гахайшад 1953 онһоо хойшо гахайнуудтаа үбһэ эдюулэлсэдэг болоо. Эхэ гахайнуудташье, мүн шахагдажа байһан гайхайнуудташье үбһэ эдюулхэдэ тон һайн. Бүдүүн тэжээл эдилсэжэ байһан гахай түл олоор үгэдэг, һайнаар томо болодог юм. Юуб гэхэдэ, үбһэндэ витаминууд болон минеральна бодосууд элбэг байдаг бшуу. Гадна гахайнуудай хотонь бүхэжэдэг, эдиһэн юумэеэ тэдэнэр шэнгээхээр һайн болодог, эдихэ юумэндэ дуратай болодог байна. Бидэнэр хэршэгдээд, бүлеэн уһанда дэбтээгдэһэн хоёр килограмм үбһэ бодо гахай бүхэндэ үгэдэгбди.

Шахагдажа байһан гахайе зүбөөр эдеэлүүлхэ гээшэ ехэ удхашанартай. Бидэнэр шахагдажа байһан гахайнуудта түрүүшээр сүүдхэдээ 0,8 килограмм концентрат, 1,5 ки[...]
машиндагдаһан һү, 1 килогр[...]
таабха, 1,5 килограмм үбһэн[...]
эдюулдэг байнабди. Тиигээд [...]
гын дүүрэхэ үедэ гахайнууд[...]
хэ соо концентрированнэ тэж[...]
килограмм, машиндагдаһан [...]
литр, хартаабха—2,5 килогр[...]
гоон тэжээл дуратай соонь [...]
байдаг.

Гахай үсхэбэрилгые хүгжэ[...]
лада фермэдэхи ажал ехэт[...]
мэринүүдые механизацилха [...]
ехэ удхашанартай. Үнгэрэгшэ [...]
колхознай гахайнгаа ферм[...]
типовой һайн байра баряа. [...]
тэжээл буйлуулха кухни бии [...]
рэ кухнидахи ажал ехэтэй [...]
ри гүйсэд механизацилагдаа[...]
шээлхэдэ, уһа абаха, элдэб [...]
угааха, хэршэхэ, тэжээл [...]
лан дэбтээхэ гэхэ мэтын хү[...]
хуу механизмын хүсөөр [...]
Ингэжэ гахайшадай ажал ех[...]
гэржэ үгэһэн байна. Урдань [...]
шаднай уһа зөөхэ, тэжээл [...]
гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдт[...]
сагаа барадаг байһан һаа, м[...]
хай. поршоонхонуудаа һайн[...]
рууһалха, саг болзортонь э[...]
хэ, сэбэр агаарта гаргаха [...]
болоо.

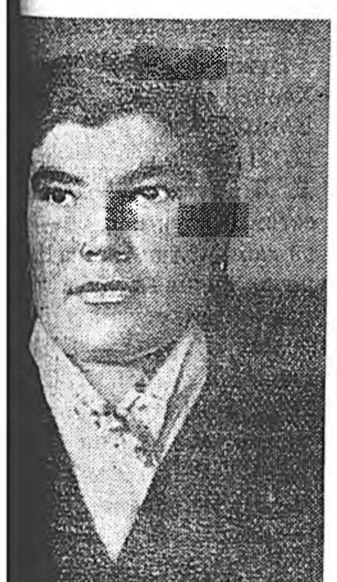
Гадна, гахайшадай ажалы[...]
лайнь нэмэлтэ түлбэриие зүб[...]
хидхэһэнэй ашаар хүдэлмэр[...]
ондоогоор, урагшатайгаар я[...]
лоо. Гахайшаднай даажа б[...]
хайнуудайнгаа, абаһан по[...]
нуудайнгаа түлөө гэхэ гү, ал[...]
хүдэлмэриингөө зэргээр [...]
үдэр абана, түсэбһөө гадуу[...]
поршоонхо абаһанай, гахай [...]
шахаһанай түлөө нэмэлтэ [...]
абажа байдаг. Түрүү гахайш[...]
дежда Белозерова жэл бүри [...]
ран ажалта үдэр оложо, с[...]
ряа, мүнгэ ехээр абадаг. Га[...]
лай нэмэлтэ түлбэридэ тэрэ[...]
поршоонхо абаха юм.

А. РЕЩИКОВА, Мухар[...]
аймагай «Ком[...]
колхозой з[...]

Һаалишадай социалистическэ мүрысөөе улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлэе!

Ү ҺААЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ











ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошоо) ...аймагай Молотовой нэрэмжэтэ ...һаалишан Ц. А. Ендонова, ...аймагай Маленковой нэрэмжэтэ ...һаалишан Т. С. Гайфуллина, ...аймагай Маленковой нэрэм... ...һаалишан Д. Табутаро... ...аймагай Молотовой нэрэм... ...һаалишан Д. Б. Базаржа... ...совхозой һаалишан Т. В. ...гэгшэд.

1955 оной октябрь һарада үнеэн бүриһөө 50 литрһээ дээшэ һү һааһан колхозууд

Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	112,0
Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	103,0
Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	87,0
Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхоз	86,3
Кабанскын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	86,0
Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	85,1
Хоринн аймагай «Красный партизан» колхоз	83.0
Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	81,0
Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	80,1
Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	80,0
Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	79.0
Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз	78.0
Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	77,0
Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	76,9
Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	75,4
Заиграйн аймагай Димитровой нэрэмжэтэ колхоз	75,3
Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	74,0
Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	73,0
Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз	72,6
Кабанскын аймагай «Коммунизм» колхоз	72,0
Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	71,0
Кабанскын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	70,0
Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз	69,8
Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	69,0
Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	68,1
Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	68,0
Бичурын аймагай «Заря коммунизма» колхоз	68,0
Кабанскын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	68,0
Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	67,0
Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз	65,9
Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	65,0
Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	65,0
Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	65,0
Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	65,0
Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	64,8
Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	63,0
Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» колхоз	61,1
Кабанскын аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз	61,0
Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхоз	60.0
Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	58,3
Хоринн аймагай «Улаан Одон» колхоз	58,0
Яруунын аймагай «Путь социализма» колхоз	57,2
Яруунын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	56,3
Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	56,0
Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	55,2
Бичурын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	55,1
Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	54,0
Заиграйн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	53,4
Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоз	52,8
Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	52,6
Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	52,0
Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	52,0
Кабанскын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	52,0
Заиграйн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	51,1
Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	51,0
Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхоз	51.0

Октябрь һарада үнеэн бүриһөө 100 литрһээ дээшэ һү һааһан племенной фермэнүүдэй һаалишад

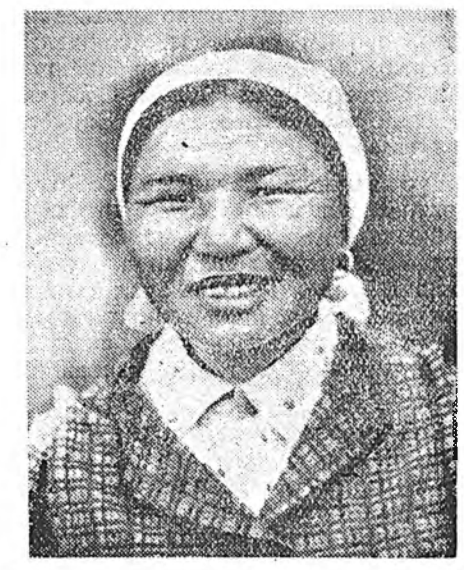
Цырендоржиева Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	337,3
Лубсанова Б. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	290,0
Жалсанова П. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	247,9
Цыденешиева И. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	208,7
Очирова Г. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	202,0
Эрдынеева Н. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	180,6
Хайдапова Д. Б. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	178,7
Бадмажапова Д. Б. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	164,0
Лумбунова Я. М. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	163,5
Табутарова Д. А. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	154,2
Найданова Б. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	152,7
Бальжиева Ц. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	139,0
Дармаева М. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	135,6
Балданова М. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	134,1
Цыденова М. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	132,8
Лубсанова Ц. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	127,6
Цыремпилова Ц. Х. Сэлэнгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	122,3
Данзанова Д. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	107,6
Мамиева Т. Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхоз	105,0
Токтохоева Г. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	104,4
Базарова Ц. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	103,4
Буянтуева Б. Х. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	102,8
Данзанова С. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	102,7
Дашиева Д. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	102,0
Батуева Ц. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	100,8

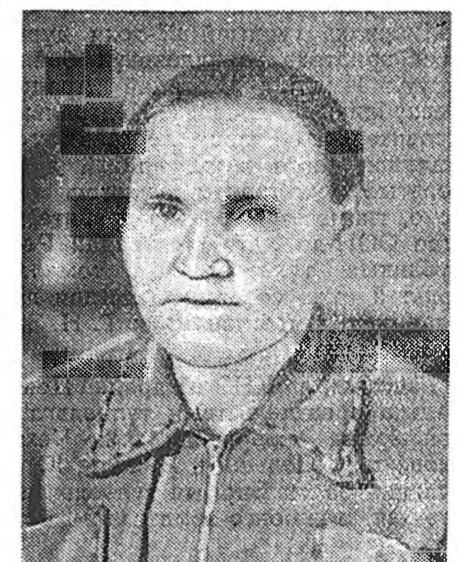
Октябрь һарада үнеэн бүриһөө 70 литрһээ дээшэ һү һааһан һүнэй-товарна фермэнүүдэй һаалишад

Базарова Д. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	180,4
Эпова В. Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	165,0
Намжилова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	155,4
Содномова А. Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	151,0
Шипицина Т. Ф. Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	147,0
Корнилова А. Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	143,0
Иванова Т. С. Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	139,0
Базарова Ц. Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	136,0
Андреева М. Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	129,0
Сметкова П. Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	126,0
Корнилова Е. Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	126,0
Кручинина А. М. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	124,0
Чимитова М. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	122,0
Балданова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	122,0
Дамбаева Б. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	121,5
Цыбенова Ц. Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	118,0
Чукреева С. М. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	118.0
Бирюкова А. Хоринн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	117,0
Афанасьева Е. С. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	116,0
Вановская Е. Л. Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	115,0
Милохова Е. Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	113,0
Рабданова Ц. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	112,5
Нимаева Д. Хоринн аймагай «Улаан Одон» колхоз	110,0
Ситникова А. Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	110,0
Намсараева Б. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	109,7
Гулина А. Н. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	109,0
Мергинова К. П. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	109,0
Тимофеева И. Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	107,0
Сумская Е. Зэдын аймагай Дзержинскын нэрэмжэтэ колхоз	106,0
Павлова А. А. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	106,0
Грешилова Е. Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	105,0
Шеханова Е. С. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	105,0
Цыдендамбаева Д. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	104,4
Дондукова Д. Х. Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	104,0
Смолина Т. Ф. Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	104,0
Ендонова Н. Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	104,0
Буркова В. Д. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	103,0
Туезова В. Яруунын аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	103,0
Кривогорницына Н. А. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	102,0
Бадмаева Н. Яруунын аймагай «Путь социализма» колхоз	102,0
Дугданова Н. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	101,7
Галсанова О. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	100,8
Ландина Г. Е. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	100,0
Ершова В. П. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	100,0
Минебаева М. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	99,0
Патрахина Е. Д. Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	99,0
Венедиктова А. С. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	98,0
Васильева Р. С. Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз	98,0
Боева П. С. Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз	98,0
Трофимова Л. Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	98,0
Фролова Н. И. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	97,0
Новоселова Е. М. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	97,0
Махаева Е. Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	97,0
Посельская Е. Н. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	97,0
Ведениктова В. М. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	96,0
Фомина Ф. Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	96,0
Башюкова А. М. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	96,0
Мергинева Е. В. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	95,0
Яковлева Р. П. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	95,0
Эрдынеева Д. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	93,7
Дамьянова Д. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	93,0
Бадмаева Ц. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	93,0
Бурцева Ф. С. Бичурын аймагай «Заря коммунизма» колхоз	93,0
Жамбалова Д. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	92,7
Колоколова Е. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	92,0
Афанасьева А. И. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	92,0
Могилевская В. В. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	92,0
Казанцева М. П. Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	92,0
Ендонова Д. Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	92,0
Очирова Ж. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	91,6
Куликова Л. Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	91,6
Бородина А. В. Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	91,0
Новосельцева Т. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	91,0
Темникова З. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	91,0
Неродова А. Н. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	91,0
Дамбаева Д. Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	91,0
Раднаева Х. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	90,9
Игумнова Д. И. Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	90,0
Брянская А. А. Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхоз	90,0
Афанасьева В. Ф. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоз	90,0
Клюшева А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	90,0
Клюшева Анна А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	90,0
Алдырева Е. Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	89,0
Гончикова Ц. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	89,0
Баторова Н. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	89,0
Балданова Б. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	88,2
Хамаева Д. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	88,2
Хайдукова К. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	88,0
Родионова М. И. Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	87,0
Ефимова Е. И. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	86,0
Гомзякова Е. Г. Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	86,0
Вершинина А. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	86,0
Батурина В. Е. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	85,0
Патрушина Р. А. Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	85,0
Цыбикова Н. Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	85,0
Брянская Е. П. Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз	85,0
Петрова А. О. Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз	85,0
Гынденова Ц. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	84,8
Седунова В. А. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	84,0
Астраханцева В. П. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	83,0
Каленых Г. Г. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	83,0
Казанцева Н. И. Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	83,0
Житихина Л. Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	82,0
Неизвестных Г. Л. Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	82,0
Жалсанова Ц. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	80,5
Батуева Е. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	80,0
Мункуева Ц. Х. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	80,0
Цыбикова Д. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	80,0
Базарова Р. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	80,0
Настникова П. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	80,0
Базарова Б. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	79,0
Руднева А. Н. Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	79,0
Власевская В. В. Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	79,0
Ендонова Н. Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоз	79,0
Копылова П. М. Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	78,0
Виноградова Е. Н. Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	78,0
Цыренова Ш. Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	78,0
Банданова Ц. Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	77,0
Рысева Г. И. Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	77,0
Настникова Г. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	76,0
Базарова М. Курумканай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	75,5
Настникова А. К. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	75,0
Педынина А. В. Прибайкальска аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	75,0
Настникова П. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	75,0
Козлова П. И. Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	75,0
Тараканова В. А. Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	75,0
Баташева А. С. Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	74,0
Гармаева Ц. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	73,0
Кирикова Е. Ф. Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	71,0
Настникова А. Г. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	70,0
Клюшева Е. Т. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	70,0

1955 оной октябрь һара соо МТС-үүдэй харьяата колхозуудта үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн

МТС-үүд	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)	МТС-үүд	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)
Темлюйскэ	69,0	Хонхолойн	45,0
Итанцын	68,0	Гашейн	45,0
Эгэтын	65,0	Хэжэнгын	45,0
Кабанскын	63,0	Ново-Брянска	45,0
Бага-Куналейн	62,0	Погранична	44,0
Хоринн	59,0	Үдын	43,0
Сэлэнгын	59,0	Курбын	41,0
Ехэ-Кударын	58,0	Суулгын	41,0
Иволгын	57,0	Сосновско	40,0
Кяхтын	55,0	Цаган-Усанай	40,0
Жиримскэ	55,0	Түнхэнэй	38,0
Сүхын	54,0	Баргажанай	37,0
Окино-Ключевскойн	52,0	Саянтын	35,0
Тарбагатайн	51,0	Куйтунска	32,0
Селендумын	50,0	Торинн	32,0
Хамнигадайн	48.0	Кыренэй	31.0
Үшөөтэйн	48,0	Чесанын	31,0
Бичурын	47,0	Бургалтайн	30,0
Ехэ-Куналейн	46,0	Закаменай	21,0











ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошоо) Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан П. Жалсанова, Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Л. Я. Кузнецова, Закаменай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Р. Д. Соггоева, Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан Ц. Бадмацыренова, Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Е. А. Елисеева гэгшэд.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн X сесси

Генеральна Ассамблейн арбадахи сессидэ хабаадаһан түлөөлэгшэдэй эрхэ түлөөлэлгые шалгаха комитедэй элидхэл Генеральна Ассамблейн ноябриин 17-ной пленарна заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Элидхэлые Ассамблей нэгэн дуугаар һайшаагаа. Голосованиин һүүлээр Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Г. Н. Зарубин үгэ хэлээ.

Тус элидхэл баталхые Советскэ Союзай делегаци буруушаагаагүй. Гэбэшье, энэ элидхэлые баталхын түлөө советскэ делегациин голосовалһан ябадал Тайвань арал дээрэхи чанкайшистска правительство гэдэгэй түлөөлэгшэдэй эрхые советскэ делегаци мэдэрээ гэһэн удхатай бэшэ юм.

Эдэ түлөөлэгшэдэй эрхын бодото бэшэ байһан тухай эрхэ түлөөлэлгэ шалгаха комитедэй заседани дээрэ Советскэ Союзай делегаци мэдүүлһэн байгаа, мүн Генеральна Ассамблейн пленум дээрэ дахин мэдүүлнэ. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй эрхэ түлөөлэлгэ Генеральна Ассамблейн хүдэлмэрилхэ гуримай 27-дохи дүримэй эрилтэдэ зохилдохогүй байна бшуу. Имагтал Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительство хадаа зургаан зуун миллион тоото хитад арадай дура зоригые хуулитаар мэдүүлэгшэ болоно, тиимэһээ эгээл энэ правительство ООН-до Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдые томилхо эрхэтэй гэжэ советскэ делегаци дахяад онсо тэмдэглэнэ гэжэ Г. Н. Зарубин хэлээ.

Гансахан лэ КНР-эй арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэдэй эрхые мэдэрнэбди гэжэ Чехословакиин, Польшын, Индиин, Югославиин болон Бирмын түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ онсо тэмдэглэһэн байна.

Удаань Ассамблей хадаа ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ ороо.

Организациин Уставые шэнээр хаража үзэхэ зорилгоор ООН-эй гэшүүдэй Генеральна Конференци зарлаха тухай Англиин, США-гэй, Канадын, Ирагай, Таиландын болон Эквадорой делегацинууд резолюциин проект хамтаараа дурадхаһан байна. Энэ конференциин болохо саг болон газарые, тэрэшэлэн конференци эмхидхэлтые болон тэрэнэй хүдэлмэрилхэ гуримые тодорхойлхын тулада тусхай комитет байгуулха гэжэ резолюци соо дурадхагдана. Энэ комитедэй элидхэл ба һанамжа дурадхалнууд Генеральна Ассамблейн 12-дохи сессиин үзэмжэдэ табигдахаар хараалагдаһан байха юм.

США-гэй делегат Белл үгэ хэлэхэдээ, ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхэ гэһэн эрилтые дэмжээ. Тусхайлбал, шэнэ гэшүүдые абаха асуудалаар Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын табан тэшүүнэй нэгэн һаналтай байха гэһэн гуримые хубилгаха хэрэгтэй гэжэ тэрэ хэлээ. США-гэй зарим организацинууд болон юрын хүнүүд ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхые эридэг байна гэжэ тэрэ хэлээ. Энэ ушарые США-гэй делегат ООН-эй Устав шэнээр хаража үзэхэ «гол үндэһэ баримта» болоно гэжэ урдаа бариһан байна.

Резолюциин дурсагдаһан проектые Англиин түлөөлэгшэ Диксон дэмжэжэ үгэ хэлэһэн байна. Тиихэтэй хамта энэ проектые дурадхаһан делегацинуудай һанамжанууд Уставые шэнээр хаража үзэхэ асуудалаар алгасалдаһан байна гэжэ тэрэ мэдэрээ. Илангаяа, мүнөө үедэ Уставые ехээр хубилгаһанай хэрэг байхагүй гэжэ Диксон мэдүүлээ. Энэ асуудалда ехэ наринаар хандахые тэрэ уряалһан байна.

Австралиин түлөөлэгшэ Спендер мүн лэ иимэрхүү удхатайгаар үгэ хэлээ.

Уставые шэнээр хаража үзэхые буруушаажа ба Уставые хаража үзэхын тулада Генеральна Конференци зарлахые буруушаажа Советскэ Союзай делегациие толгойлогшо В. В. Кузнецов үгэ хэлэһэн байна.

ООН-эй мүнөөнэй Устав хадаа арадуудай шухала интересүүдтэ болон хүсэл эрмэлзэлгэдэ тааралдадаг, яһала хангалтатай уласхоорондын хэлсээн мүн болоно, тэрэниие хубилгаһанай хэрэг байхагүй гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, В. В. Кузнецов иигэжэ мэдүүлээ. ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхэ үндэһэ баримта үгы гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Уставай гол дүримүүдые хубилгахын тулада тэрэниие шэнээр хаража үзэлгэ гүрэнүүдэй хоорондоо үгээ ойлголсолгодо туһалхагүйһөө гадна, харин энэ зорилго туйлалгада бэрхэшээл тохёолдуулха байна.

Шэнэ гэшүүдые абаха талаар Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй нэгэн һаналтай байха гэһэн гуримые шэнээр хаража үзэхэ тухай, атомна энергидэ болон буу зэбсэг хуряалгада хамаатай асуудалнуудаар ООН-до бүри ехэ эрхэ түлөөлэлгэ үгэхэ тухай США-гэй делегациин оруулһан дурадхалтай дашарамдуулан советскэ делегаци өөрынгөө һанамжа тухай хэлэхые хүсэнэ гэжэ В. В. Кузнецов мэдүүлээ.

Олон гүрэнүүдэй Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида мүнөө хүрэтэр абтаагүй байһанда Устав үнэхөөрөөл зэмэтэй гээшэ гү? гэһэн асуудал гарана гээд В. В. Кузнецов хэлээ. ООН-эй гэшүүн болохо эрхэтэй хэдэн оронуудые газаашалһан хараа бодол баримталдаг тэдэ гүрэнүүдэй гэмээр ООН-до шэнэ гэшүүдые абаха ябадалай удаардаг байһаниинь, урда тээнь энэ асуудал хэлсэлгые мэдэхэ хүн бүхэндэ эли байна.

Иимэ политика ООН-эй гол гуримда тааралданагүй. Юуб гэхэдэ, эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүд Уставай эрилтэдэ таараха байгаа һаа, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүндэ һаадгүйгөөр абтаха ёһотой гэжэ Устав соонь бэшэгдэнхэйнь мэдээжэ байна.

Уласхоорондын эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые хангахын түлөө гол харюусалга Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдтэ даалгагдаһан байна. Тэдэ гэшүүдэй нэгэн һаналтай байха тухай дүрим хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүтэлбэри болгон ажал-ябуулгаяа эрхилхэ тон шухала зүйлынь болоно гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ саашань онсо тэмдэглээ. Энэ гуримай ёһоор эб найрамдалые болон уласхоорондын аюулгүй байдалые хангалгада хамаатай бүхы асуудалнуудаар Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүд табан гүрэнэй — Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй нэгэн дуугаар абтаха ёһотой юм гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ онсолон тэмдэглээ.

Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэрэ хадаа Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй нэгэн һаналтай байха гуримые наринаар сахиха шухала гэжэ тоолодог байһан ба тоолоһоорше байна. Хэрбээ Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй нэгэн һаналтайгаар ябуулга хэдэг байгаа һаа, ООН үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ шадаха гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Энэ гуримай эбдэгдэһэн лэ ушарта Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида түбэг ушаруулагдадаг ба тэрэнэй ажал-ябуулга урагшагүйдэдэг байгаа. Энээн дээрэһээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүдэй зүгһөө хуулита ёһоор дурагүйтэлгэ гарадаг байһан юм.

Нэгэн һаналтай байха гуримые болюулха гэһэн һэдэлгэ хадаа уласхоорондын эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые хангаха асуудалнуудаар зүбшэжэ шиидхэбэри гаргаха гэһэн гуримһаа холодохо, «хүсэ баримталха» политикые хэрэглэн уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэхэ гэһэн һанаашалгануудай гарадаг байһые гэршэлжэ үгэнэ. Гэбэшье, уласхоорондын организацида ородог зарим гүрэнүүдэй нүгөөдэ гүрэнүүдэйнгээ интересүүдые харангүйгөөр, тэдэндэ өөһэдынгөө дура хүсэлые болон шиидхэбэринүүдые баадхаха гэжэ оролдоод байһан ушартань уласхоорондын организаци саашадаа бии байжа ба үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ шадахагүй байһаниинь тон эли байна бшуу.

Буу зэбсэг хуряаха, атомна зэбсэг хорихо ба атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ асуудалнууд тухай тогтон хэлэхэ зуураа, В. В. Кузнецов иигэжэ заагаа. Энэ асуудал шиидхэлгын мүнөө хүрэтэрөө тиимэ ехэ урагшатай бэшэ байһан ушар Уставай дүримүүдһээ дулдыдаа бэшэ. Аюулгүйн Совет, Генеральна Ассамблей, тэдэнэй орган бологшо буу зэбсэг хуряаха талаар Комисси эдэ асуудалнуудые шиидхэхын тулада шухала болохо хүсэд эрхэ түлөөлэлгэтэй байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, энэ асуудалаар үгээ ойлголсогдоогүй, хамагай түрүүндэ Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй үгээ ойлголсоогүй байһан дээрэһээ, мүн буу зэбсэг хуряахые болон атомна зэбсэг хорихые зарим гүрэнүүдэй үнэндөө буруушаадаг дээрэһээ буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэлгэ мүнөө хүрэтэр урагшагүй байшоо.

Уставые зохёогшод хадаа 10 жэлэй үнгэрөөд байхада тус Устав шэнээр хаража үзэгдэхэ ёһотой гэжэ багсааһан байгаа ёһотой гэһэн хэбэртэйгээр США-гэй Гүрэнэй секретарь Даллесай хэлэһэн үгэнүүд тухай хэлэхэ зуураа, В. В. Кузнецов иигэжэ мэдүүлээ. Арбан жэлэй үнгэрөөд байхада Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада Генеральна Конференци зарлаха эрилтэ Устав дотор оройдоошье хараалагдаагүй байха юм. Хэрбээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин олонхи гэшүүдэй хүсөөд байгаа һаа, Генеральна Конференци зарлажа болохо гэжэ Уставай 109-дэхи статья соо хараалагданхай.

Тиимэ болохолоороо, арбан жэлэй үнгэрхэдэ Генеральна Конференци заатагүй зарлаха ябадал Уставай ёһоор Генеральна Ассамблейһээ эригдэнэгүй гэжэ Кузнецов хэлээ.

Уставай дутамаг байһан дээрэһээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд гарана, тиимэһээ ООН-эй хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада Уставые хубилгаха шухала гэһэн хэбэртэйгээр ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхые хүсэгшэд баталан хэлэдэг гэжэ советскэ делегациие толгойлогшо тэмдэглээ. Иимэрхүү баталамжанууд оройдоошье үндэһэ баримтагүй. Уставай дутуутай дээрэһээ бэшэ, харин тэрэнэй гол дүримүүдые эбдэхэ ябадалай үзэгдэдэг дээрэһээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэридэ дутуунуудай гарадаг байһаниинь һайн мэдээжэ юм гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

ООН-эй органуудта Хитадай хуулита түлөөлэгшэдэй мүнөө хүрэтэр үгы байһаниинь мэдээжэ. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэридэ Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдэй хабаадаха ябадалда ушаруулагдадаг һаад бэрхэшээлнүүд хадаа ООН-эй Уставые бүдүүлигээр эбдэһэн ушар болоно гэжэ тусгаар онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ООН-эй органуудта КНР-эй түлөөлэгшэдэй үгы байһан ушар уласхоорондын хэрэгүүдые эрхилэлгэдэнь Организациин удхашанар болон үүргые доошолуулна, мүн өөрынгөө урда табигдажа байһан зорилгонуудые дүүргэлгэдэнь тэрээндэ һаад хэнэ.

Дэлхэйн алишье хубиһаа тэнсүү зүбөөр хубаарилан ООН-эй органуудта түлөөлэгдэхэ ябадалые хараалһан Уставай шухала дүримүүдэй нэгые эбдэхэ гэһэн һэдэлгэнүүдые зарим гүрэнүүдэй зүгһөө гаргалга Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ажал-ябуулгада горьтой һаад түбэг татана. Энээнтэй дашарамдуулан, Аюулгүйн Соведтэ эзэлхэ ёһотой һуурииень Зүүн Европын оронуудһаа хаһаха зорилгоор зарим делегацинуудай хэрэглэдэг мэхэ гохые жэшээ абан харуулжа болохо байна.

Уставай зарим дүримүүдэй хангалтагүй байһан дээрэһээ бэшэ, харин Уставые эбдэн ООН-иие өөһэдынгөө хубиин уг зорилгодо хэрэглэхые зарим гүрэнүүдэй оролдодог дээрэһээ ООН-эй хүдэлмэридэ дутуунуудай гарадаг байһые гэршэлэн харуулһан ондоошье хэдэн олон баримтануудые дурдан тооложо болохо байна.

Нүгөө талаһаа, үгээ ойлголсохые гүрэнүүдэй хүсөөд байгаа һаань, уласхоорондын ажабайдалай шухала ба орёо асуудалнуудай амжалтатайгаар шиидхэгдэдэг байһые гэршэлжэ үгэхэ олон баримтанууд бидэндэ бии.

Советскэ Союзай һанамжын ёһоор, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада Уставые шэнээр хаража үзэһэнэй хэрэг байхагүй, харин уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха, бэе бэедээ этигэлсэлгые бэхижүүлхэ ба арадуудай хоорондо харилсан ажаллалга хүгжөөхэ зорилгоор ООН-эй гэшүүн гүрэнүүд уласхоорондын харилсан ажаллалга бэелүүлхые үнэн зүрхэнһөө эрмэлзэхэ зэргэтэй. Организациин бүхы гэшүүдэй өөһэдынгөө ябуулгануудаар манай Организациин нэрэ хүндые али болохоор дээшэлүүлхые, ООН-эй Уставай уг зорилго болон ёһо гуримуудые шууд бэелүүлгэдэ туһалхые Организациин бүхы гэшүүдэй эрмэлзэхэнь шухала байна.

Дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор советскэ делегаци хадаа ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада Генеральна Конференци зарлаха тухай асуудалаар США-гэй, Англиин болон бусад делегацинуудай дурадхаһан резолюциин проектые буруушаана, мүн тэрэниие арсажа голосовалха байна. ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада хэгдэжэ байһан эдэ хэмжээнүүд уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха интересүүдтэ зохилдохогүйһөө гадна, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ябадалда туһалхагүй гэжэ советскэ делегаци тоолоно гээд үгынгөө түгэсхэлдэ В. В. Кузнецов мэдүүлээ.

Ноябриин 17-ной үдэшын заседани дээрэ Ирагай делегат Джемали үгэ хэлэхэдээ, США-гэй делегациин урда тээнь хэлэһэниие гол түлэб дабтаһан байна.

Канадын, Бельгиин ба Голландиин түлөөлэгшэд резолюциин проектые дэмжэһэн болобошье, Уставые шэнээр хаража үзэхэ гэһэн һэдэлгын аюултай байһан тухай уридшалан һануулаа.

Даниин, Швециин ба Индиин делегадууд Уставые шэнээр хаража үзэхые ба резолюциин проектые буруушаажа үгэ хэлээ.

Советскэ журналистнууд США соогуур аяншалгаяа дүүргэбэ

Советскэ хэдэн журналистнууд США соогуур аяншалгаяа ноябриин 18-да дүүргээ. Энэ аяншалгань һара шахуу саг соо үргэлжэлөө. Һүүлшын гурбан үдэрэй турша соо советскэ журналистнууд Нью-Йоркдо байгаа. Тиихэдээ, Ассошиэйтед Пресс агентствода, «Нью-Йорк геральд трибюн» газетын редакцида орожо, «Овод» гэжэ романай автор Лилиан Войнич, уранзохёолшо Говард Фаст болон Поль Робсонтой уулзаа.

Түрэл ороноо бусахынгаа урда тээ советскэ журналистнууд пресс-конференци үнгэргэжэ, США-да ерэхэ арга боломжо олгогдоһоной түлөө баясхалан хүргөө.

(ТАСС).

„Энхэ-Булат баатар" гэжэ оперо



Уржадэр Бурят-Мон[...] гүрэнэй Ленинэй орденто[...] ба баледэй театрын колл[...] композитор М. Фроловой [...] хэ-Булат баатар» гэжэ о[...] шэнэдхэн табижа, го[...] ажалшадта харуулба.

Зүжэгэй гол рольн[...] Хаанай үргэмэл хүбүүн Э[...] БМАССР-эй арадай а[...] Ц. Л. Хоборков, хаан—[...] Д. Д. Дугаров, Дархана[...] саган Арюун-Гоохон—РС[...] эй габьяата артистка Н. К.[...] рова, хаанай хүбүүн Эрхэ[...] гэн — артист В. Э. Бам[...] ренов, Дархан — БМАС[...] габьяата артист Т. С. К[...] Шуумар-Баатар—артист [...] Монкетов, Удаган Түлг[...] БМАССР-эй габьяата ар[...] В. Д. Лыгденова, Далаш[...] — артист В. А. Ниманд[...] бон-Баатар — артист [...] Гордеев гэгшэд наадана[...] артистнууд В. Б. Ш[...] Г. И. Синюшкин, Д. Д.[...] жапов, Н. М. Стрекунов [...] бусад зүжэгтэ хабаадал[...]

Театрын главна реж[...] СССР-эй арадай артист[...] линска шангай лауреат[...] Цыдынжапов оперые [...] лан табиба. Уранзураа[...] Тимин сценые гоёон шэ[...] Диримжёрынь Н. А. Фо[...]

С. Доржиевай фото ба[...]

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөнэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдан Берлиндэ митингнүүд болобо

О. Гротеволиин хэлэһэн үгэ

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөнэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдан Берлинэй демократическа секторэй хэдэн районуудта ноябриин 18-да митингнүүд болоо. Германска Демократическа Республикын гүрэнэй ба партийна хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад митингнүүд дээрэ үгэ хэлээ.

Карл Либкнехтын нэрэмжэтэ трансформаторна заводой коллективэй үмэнэ премьер-министр О. Гротеволь үгэ хэлэхэдээ, уласхоорондын тон шухала асуудалнуудаар Германска Демократическа Республикын баримталдаг хараа бодол тухай тогтоһон байна. Европодохи түгшүүрилые саашадаа үлөөхые ба НАТО-гэй политикые үргэлжэлүүлхые бэшэ, харин европейскэ аюулгүй байдал хангахые бидэнэр хүсэнэбди. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн дээрэ Советскэ Союзай оруулһан дурадхалнуудые бидэнэр хүсэдөөр дэмжэнэбди. Эдэ дурадхалнууд Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха системэ байгуулгада зорюулагдахаһаа гадна, Германиин нэгэдэл туйлалгада туһална гэжэ Гротеволь хэлээ.

Ниитэгерманска һунгалта тухай асуудалда тогтохо зуураа, О. Гротеволь иигэжэ онсо тэмдэглээ. Парижска хэлсээнүүдэй баталагдаһанай ба Баруун Германиие дахяад зэбсэглэлгын шангадажа эхилһэнһээ хойшо сүлөөтэ һунгалта үнгэргэхэ аргагүй болоо. Парижска хэлсээнүүд хуушаараа үлэхэ, бүхы Германи НАТО-до оруулагдаха ёһотой, эгээл иимэ эрхэ байдалда сүлөөтэ һунгалта үнгэргэжэ болохо байна гэжэ Баруун гурбан гүрэн Женевэдэхи зүблөөн дээрэ мэдүүлээ. Иигэхэ болоо гээшэ һаа, 1933 ондо болоһон һунгалтын үедэхидэл адли ушар байдал тохёолдохо байна. Иимэ аюултай муухай ушар байдалай дахин тохёолдохые немецкэ арад хүсэжэ шадаха гээшэ аал? Тиимэһээ, иигэжэ һунгалта үнгэргэлгэ немецкэ арадай интересүүдтэ зохилдохогүй байһаниинь бүгэдэндэ эли байха ёһотой. Европодо аюулгүй байдалай хангагдажа, НАТО-гэй усадхагдажа ба Баруун Германиие дахяад зэбсэгжэлгын болюулагдажа шадахаар эрхэ байдалда сүлөөтэ һунгалта үнгэргэхые бидэнэр хүсэнэбди.

Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхын тулада Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха системэ эмхидхэжэ — гадаадын, мүн немецүүдые бэе бэедэнь ойртуулжа — дотоодын эрхэ байдал бии болгохо шухала.

Европодо эб найрамдал аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө, нэгэдэмэл, эб найрамдалда дуратай ба демократическа Германиин түлөө тэмсэлдэ немецкэ арадай бүхы хүсэнүүдые эмхидхэн жагсаахын тулада бүхы оролдолгоёо зорюулха ёһотойбди гэжэ Гротеволь мэдүүлээ.

(ТАСС).

Французска полицейскэ засагаархид хорото муухай ааша бүдүүлигээр гаргаба

Советскэ гэр байра барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй делегациин Парижда үнгэргэһэн пресс-конференциһээ

США-һаа СССР-тэ бусаха замдаа советскэ гэр байра барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Парижда ерээд байна. Тус делегацида харша хорото аашын хэгдэһэнтэй дашарамдуулан, СССР-һээ Францида байдаг посольстводо делегациин гэшүүдэй гуйлтаар ноябриин 17-до пресс-конференци үнгэргэгдөө. Делегациие хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Городской ба хүдөөтэй барилгын министр И. К. Козуля французска болон хариин оронуудай олон тоото журналистнуудай үмэнэ тобшо мэдүүлгэ хэжэ, дурсагдаһан хорото муухай ааша тушаа ехээр зэбүүрхэжэ байһанаа элишэлэн хэлээ.

Советскэ мэдээжэ архитектор, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат А. В. Власов үгэ хэлэхэдээ иигэжэ хөөрөө. «Куин Элизавет» гэжэ теплоходто һуугаад Шербур ерэн сасуунь, тэрэнэй дипломатическа ойроо хүртэшэгүй эрхэтэй байбашье, французска полицейскэ засагаархид делегациһаа тэрэниие таһалан үлөөхые оролдоһон байна. Полицейскэ засагаархидай түлөөлэгшэдэй нэгэн хадаа түрэл ороноо бусангүй үлэхыень А. В. Власовта дурадхаһан байгаа; гэбэшье, Власов хадаа энэ жэгтэй муухай дурадхалыень шууд буруушааһан, теплоходой борт дээрэһээ бууха шанга эрилтэ хэһэн байна. Францидахи советскэ посольствын түлөөлэгшын зүгһөө эрид шанга буруушаалгын хэгдэһэнэй эсэстэ теплоходой бортһоо бууха зүбшөөл тэрээндэ үгтэһэн байха юм.

Парижын Сен Лазар вокзалда ерэн сасуунь хэдэн хулиганууд делегацида добтолжо, А. В. Власовые тэдэнһээ таһалхые дахин һэдэһэн байгаа. Делегациие толгойлогшо И. К. Козуля, А. В. Власов болон делегациин бусад гэшүүдтэ эдэ хулиганууд бар хүсэ хэрэглэһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Поездын Сен Лазар вокзалда ерэхэдэнь парижска газетэнүүдэй хэдэн олон журналистнууд болон фоторепортёрнуудай суглараһаниинь дурсагдаһан хорото муухай аашын эртээнһээ зорюута бэлэдхэгдэһэн тухай гэршэлжэ үгэнэ.

Делегациие толгойлогшо И. К. Козуля ба А. В. Власов пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ эдэ ябуулгануудтань ехээр зэбүүрхэжэ байһанаа элишэлһэн, дурсагдаһан хорото муухай аашатай дашарамдуулан эрид шанга буруушаалга мэдүүлһэн байна. Баруун ба Зүүн зүгэй оронуудай хоорондо холбоо барисаа али болохоор хүгжөөхэ, мүн бэе бэедээ делегацинуудые эльгээлсэхэ ябадалай шухала байһан тухай французска правительствын нэгэтэ бэшэ хэһэн мэдүүлгэнүүдтэнь эдэ хорото аашануудынь огто тааралдахагүй байна.

(ТАСС).

Лаостохи байдал тушаа

Индо-Хитадай асуудалаар 1954 ондо болоһон Женевскэ зүблөөнэй түрүүлэгшэнэр—В. М. Молотовто болон А. Идендэ Патет-Лаогой отрядуудай хүтэлбэрилэгшэ принц Суфановонг ноябриин 10-да бэшэг эльгээгээ гэжэ вьетнамска информационно агентство ноябриин 18-да дамжуулба.

Дайн байлдаа зогсоохо тухай ба бүгэдэниитын һунгалта үнгэргэхэ тухай Женевскэ болон Рангунска хэлсээнүүдые Лаосой королевско правительство саг үргэлжэ эбдэнэ гэжэ бэшэг соо заагдана. Мүнөө үедэ Лаотянска Королевскэ сэрэгүүд Патет-Лаогой сэрэгүүдтэ эсэргүүгээр эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые хэжэ, Фонг-Сали ба Сам-Неа провинцинуудта Патет-Лаогой сэрэгүүдые байрлуулхын тулада тусгаарлагдаһан хэдэн районие эзэлээ.

Эдэ бүгэдэ хадаа Лаосто түгшүүрилые шангадхана. Индо-Хитадтахи эб найрамдалда аюул тохёолдуулхаһаа гадна, бүхы Зүүн-Урда Азидахи амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулна. Тиимэһээ дайн байлдаа зогсоохо ба Лаосто бүгэдэниитын һунгалта үнгэргэхэ тухай Женевскэ хэлсээнэй наринаар дүүргэгдэхын тулада шухала хэмжээнүүдые абахыень Женевскэ зүблөөнэй түрүүлэгшэнэр байгшадые Патет-Лаогой частьнууд гуйна гэжэ бэшэг соо хэлэгдэнэ. (ТАСС).

Шатараар БМАСС[...] түрүү һуури эзэлхын[...]

Шатараар БМАССР-эй т[...] ри эзэлхын түлөө 21-дэхи [...] эхилэнхэй.

Нэгэдэхи турта Мельнико[...] даев хоёр наадаад, тэнсэб[...] Вампиловта шүүгдэбэ.

Власов Мункоев хоёр [...] шангаар наадаһанайнгаа [...] Власовынь шүүгдэбэ.

Воробьев Аюрзанайнтай [...] даа ябаха болзороо уда[...] шүүгдэһэндэ тоологдобо.

Галданов Цыденовтэй [...] эхилхэһээ бирагүйгөөр наа[...] денов һайнаар наадажа эх[...] эдэбхигүйгөөр үргэлжэлүүл[...] байдалда ороһон байна. У[...] хожом үргэлжэлүүлэгдэхэ [...]

Пуртов Мамилов хоёрой [...] мүн лэ хожом үргэлжэлүү[...]

* * *

Шатараар БМАССР-эй [...] һуури эзэлхын түлөө 21-дэ[...] сөөнэй 2-дохи турта на[...] үшөө 2 хүн — Михайлов б[...] гэгшэд нэмэн бэшэгдэбэ.

Мүрысөөнэй хоёрдохи у[...] шанга наадан болобо.

Воробьев наадаяа ехэ[...] эхилһэн аад, шиидхэхы үе[...] дуу хээд, шүүгдэшоо.

Цыденов Павловые, [...] Мункоевые шүүгээ.

Малков Мельниковтэй э[...] гээр наадажа, шүүгээ.

Мамилов Власовтай [...] байһан аад, буруу ябад[...] хээд, шүүгдэһэн байна.

Галданов Аюрзанайн хо[...] залга шанга тэмсэлдэ үнг[...] һаар Аюрзанайн һайн [...] байба. Нааданайнгаа тэн б[...] данов бодомжотой хэды ябд[...] дые хэһэнэй удаа нүгөөдэ[...] байна.

Тоглоев Мадаев хоёрой [...] хойшолуулагдаа.

А. [...]

Редактор Д. Л. ЛОБС[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корреторская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00616. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №